

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1952. március 5. szerda. Á R A 20 B A N I IX. ÉVFOLYAM, 54. SZÁM.

A kínai ifjúsági művészegyüttes vendégjátéka Kolozsváron

Nagyjelentőségű kulturális esemény színhelye volt Kolozsvár: a Kínai Népköztársaság ifjúsági művészegyüttese szerepelt a város színházainak színpadán. A kínai művészek látogatása elsősorban politikai esemény. A művészet eszközeivel a két ország, a Kínai Népköztársaság és a Román Népköztársaság dolgozóinak barátságát szolgálja. Ezt hangsúlyozták ki március 3-án, a kolozsvári Állami Operában rendezett ünnepi előadás szónokai is: Ripan Raluca, a „Babes” Tudományegyetem rektora s Nagy István, a „Bolyai” Tudományegyetem rektora.

A kínai művészek ünnepi előadása a nézők csodálatát váltotta ki. A dalok és táncok a művészet tökéletes eszközeivel tárták fel a kínai nép szabadságharcának különböző szakaszait, s megismerkedhettünk új dalokkal és táncokkal, amelyek a kínai nép szabad életéből fakadnak — abból az életből, melyet Mao-Ce-Tung vezette Kínai Kommunista Párt irányításával teremtettek meg a kínai dolgozók.

Műsorukat a Román Népköztársaság dolgozói iránti figyelmességükkel kezdték a kínai művészek. Énekkaruk Matei Socor: „A Párt zászlaja alatt” című művét adta elő. A következő számok a békeharcos dalköltészet alkotásai voltak, amelyek a nagy Sztálin és Mao-Ce-Tung barátságát

a világ népeinek békeharcban való egységét énekeltek meg.

A legkülönbözőbb művészi számok szerepeltek a kínai ifjak műsorán. Ősi kínai hangszereken előadott népdalok, ősi és új népi táncok, a kínai cirkuszművészet magas színvonalát bizonyító akrobatikus számok, végül pedig egy új kínai operának egyik felvonása, amely a koreai nép és a kínai önkénteseknek az imperialista betolakodók elleni vállvetett harcát tükrözi.

A kolozsvári dolgozók lelkes tapsal, ünnepléssel jutalmazták a kínai ifjakat. Az előadás felejthetetlen élményt jelentett számunkra. Megismertette a kínai nép művészetének egy csokorba kötött részét, ami a két nép alkotó, harcos barátságának egyik láncszemét képezi.

*

Ugyancsak hétfőn este felejthetetlen élménye volt Kolozsvár közönségének a Kínai Népköztársaság Ifjúsági művészegyüttesének cirkuszi előadása a Magyar Színházban. A fiatal, kínai artisták műsora mindvégig rendkívül érdekfeszítő és szórakoztató volt. Mutatványaikban nagyon jól össze tudták kapcsolni az artisták az akrobatika és az egyensúlyozás művészetét. In-i-tui-hun és Liu-In-icn például négy-négy tányért forgatnak egy vékony bambusz

pálcán, miközben nyaktörő mutatványokat végeznek, fejállást csinálnak, átbujnak a saját lábuk alatt stb. Cen-Seao lin hasonló akrobatikus mutatványokat végez, miközben egy nagy kínai porcelán pagodát tart a fején. Beszélhetünk itt a „repülő lándzsáról” is, Van-Cin-Iuani teljesítményéről, aki csodálatos könnyedséggel és izomjátékkal forgatja fején, karján, hátán a zizegő lándzsát.

A legnagyobb sikert azonban még is a „biciklis akrobaták” aratták. A három Tcin testvér tornamutatványokat végzett menetekben: a kerékpáron, átbujtak alatta, fejállást csináltak, a két nővér menetekben ugrott fel a kerékpárra, a fivér pedig táncot lejtett a három méter magas egykerekes biciklin és végül a szám csúcspontjaként menet közben szétszedte azt a kerékpárt, amelyen haladt és végül már csak egy keréket ülvé rohant ki a színpadról. Az együttes műsorának utolsó számaként akrobatikus tornamutatványokban gyönyörködött a közönség.

Az előadás a román és kínai nép őszinte és igaz barátságának légkörében zajlott le. A közönség lelkesen ünnepelte a kínai nép vezérét, Mao-Ce-Tung elvtársát és Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársát és azt, aki mindkét nép felszabadulását lehetővé tette, a Szovjetuniót és annak vezérét, Sztálin elvtársát.

Tiltakozunk Nikosz Belojánnisz és hős társai halálos ítélete ellen

Néhány nappal ezelőtt mély megdöbbenéssel hallottam a rádióban, hogy a hős Nikosz Belojánnisz és társait az imperialistabérenc görög monarcho-fasiszta kormány halálra ítélte. Az imperialisták újabb aljas gaztette nemcsak engem, hanem az „Unirea”-gyár dolgozóit is mélyen felháborította. Munkatársaimmal együtt a leghatározottabban tiltakozom az ellen, hogy a görög nép szabadságáért, függetlenségéért és békéjéért küzdő szabadságharcosokat megöljék.

Munkatársaimmal együtt követelem, hogy Belojánnisz és tizenegy társát azonnal bocsássák szabadon.

Odaadó munkámmal hazánk felvirágztatásához és ezen keresztül a békétábor megerősödéséhez járulok hozzá. Minden igyekezetemet arra összpontosítom, hogy még jobb minőségű alkatrészeket öntsek. Napi normámat 180 százalékkal teljesítem és 1,49 százalékos selejtemet a minimumra csökkentem.

Borsos Bálint,
az „Unirea”-gyár sztahanovistája

A világ dolgozóit és szabadság szerető népeit mélyen megdöbbenetése a dollár imperializmus szolgálatában álló athéni monarcho-fasiszta kormány galád ítéte, hogy Nikosz Belojánnisz és társait, a görög nép legjobb fiait halálra ítélte.

Belojánnisz és társai, a demokráciáért, a görög nép szabadságáért és a békéért harcoltak. Nem retentek vissza a Wall-Street szolgálatába szegődött athéni kormány terrorintézkedéseitől sem, hanem bátran és hősiességgel küzdtek elnyomott népük jogaiért.

Az athéni fasiszta kormány képviselője ünnepélyes ígéretet tett az ENSZ előtt, hogy Belojánnisz és hős társait szabadon bocsájtják. A görög nép véres elnyomói ígéretük ellenére halálra ítélték a görög nép legjobb fiait.

Csatlakozom a világ dolgozóinak és szabadság szerető embereinek tiltakozásához és követelem a galád ítélet megsemmisítését és Belojánnisz, valamint hős társainak azonnali szabadonbocsájtását.

Eröss Jenő,
a „Drumul Now” kisipari termelőszövetkezet dolgozója

Március 8. tiszteletére



Fodor Agnes, a „Menajul”-üzem dolgozója, a Nők Nemzetközi Napja tiszteletére 150 százalékos normatúlszámnyalást vállalt.



Szűcs Klára, a „Menajul”-üzem élmunkásnője februárban 130 százalékkal termelt többet előírva normájánál.



Eröss Ilona a munkahelyen tanúsított magatartásával és 97 százalékos minőségi munkával nyerte el a megtisztelő élmunkás címet a kolozsvári „Flacaru”-üzemben.

A gyarmati és függő országok népeinek nemzeti-felszabadító mozgalma *

A gyarmati és függő országok népei nem akarnak és nem is képesek többé a régi módon, az imperialista rabszolgaság láncában élni. A sokmillió néptömegek önfeláldozó, hősi harcot vívnak a gyarmati elnyomás ellen, szabadságukért és függetlenségükért. A rablások, jogfosztások, a legkegyetlenebb kizsákmányolások és vérzőnön alapuló imperialista gyarmati rendszer válsága példátlanul kiéleződött.

A gyarmati és függő országok népei nemzeti-felszabadító harcának nagy föllendülése a mai nemzetközi helyzetnek egyik jellemző sajátossága. Ez a harc vitathatatlanul bizonyítja, hogy tovább folyik az imperializmus gyarmati rendszerének bomlása.

A hatalmas nemzeti-felszabadító mozgalom mind nagyobb arányokban lángol föl az egész gyarmati Ázsiában, de napról napra növekszik Közép- és Közép-Keleten, Afrikában, a latinamerikai országokban is.

Az a körülmény, hogy a Szovjet Hadsereg a második világháborúban szétzúzta a fasiszta Németországot és az imperialista Japánt, az imperializmus táborának további gyöngyösítését eredményezte, újabb föllendülést idézett elő a munkásosztály forradalmi harcában és az imperializmus ellen irányuló nemzeti-felszabadító mozgalomban. Számos közép- és délkelet-európai országban szilárdan megvetette lábát a népi demokratikus rendszer, Ázsiában létrejött a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, valamint a Vietnami Demokratikus Köztársaság. A kínai nép, amely a kommunista párt vezetésével szétverte a reakció erőit, győzelmesen vitte véghez nagy népi forradalmát. Ennek eredményeként Kína is kiszakadt az imperializmus rendszeréből.

A kínai népi forradalom történelmi jelentőségű győzelme, amely a marxizmus-leninizmus újabb diadalát, a lenini-sztálini stratégia és taktika diadalát jelenti, hatalmas csapást mért a világimperializmus egész rendszerére és az angol-amerikai agresszorok hódító terveire. E forradalom győzelme új lapot nyitott az imperializmus járma alatt sanyaló valamennyi nép nemzeti-felszabadító harcának történetében. Sztálin elvtárs még 1927-ben a következőket írta:

„Elmult a gyarmatok és a függő országok zavartalan kizsákmányolásának és elnyomásának korszaka.

Eljött a felszabadító forradalmak kora, a gyarmatokon, a függő országokban, ez országok proletáriátusa ébredésének kora, a forradalomban való hegemoniájának kora.”

Sztálin elvtársnak, a világ dolgozóit nagy vezérének e szavai teljes mélységében feltárják a gyarmatok és függő országok nemzeti felszabadító mozgalomának erejét és legyőzhetetlenségét. Azoknak a népeknek élcsapatában, amelyek imperialistaellenes nemzeti-felszabadító harcukat vívják, a világ minden részén a kommunista és munkáspártok vezette munkásosztály halad.

A gyarmatvilág munkásosztálya a parasztsággal szoros szövetségben vívja felszabadító harcát. A munkások és parasztok: a gyarmatok és függő országok lakosságának túlnyomó többsége és a nemzeti-felszabadító mozgalom fő erceje. A munkások és parasztok szövetségéhez csatlakoznak az értelmiségiek, a város és falu haladó rétegei, valamint a nemzeti burzsoázia hazafias köréi.

A népi demokratikus egységfront megvalósításának ragyogó példája a kínai nép harca. A kínai munkásosztály és kommunista pártja lett az a központ, amely körül az ország összes nemzeti imperialistaellenes erői egyesültek. A kommunista párt vezette munkásosztályban a ki-

nai nép vezetőjét, az új élet elszánt és mindvégig következetes harcosát látja.

A különféle gyarmati és függő országokban a népek felszabadító mozgalma más és más jellegű. Egyes országokban a nemzeti-felszabadító mozgalom nyílt fegyveres harcra nőtt át. E harc során reguláris felszabadító néphadseregek és nagyszámú partizánalakulatok jöttek létre. Vietnam népe, amelyhez Laosz és Kambodzsai népei is csatlakoztak, több mint hat esztendeje harcol sikeresen a francia gyarmatosítók 200 ezer főnyi expedíciós hadteste ellen és komoly vereségeket okoz nekik. Fegyverrel a kézben, bátran harcolnak szabadságukért és függetlenségükért Malajföld, Burma és a Fülöp-szigetek népei.

A halvgetű japán nép fokozza harcát az amerikai megszállók által voltaképpen az amerikai imperializmus gyarmatává változtatott hazájának szabadságáért és függetlenségéért.

Indiában a kommunista párt azért harcol, hogy valamennyi haladó nemzeti erő demokratikus egységfrontba egyesüljön, hogy népi demokratikus kormány alakuljon. A kommunista harcolnak a népszuverenitásért, a parasztnak a feudalizmus bilincsei-ből való felszabadításáért, valamennyi dolgozó életének jobbátéléért. A kommunista párt vezette népi demokratikus frontnak a legutóbbi választásokon aratott fényes sikerei arról tanuskodnak, hogy Indiában tovább növekszik a nemzeti felszabadító mozgalom.

Eg a talaj a gyarmatosítók lába alatt a közel- és középkeleti országokban, valamint Észak-Afrikában. Az imperialista hódítókkal egy hurok pendülő belső reakció minden gáncsvetése ellenére, a néptömegek egyre elszántabban és kitartóbban szegülnek szembe a gyarmati elnyomással. Követelik, hogy Egyiptomból és a többi országból vonják ki az összes külföldi csapatokat. Növekszik a felszabadító mozgalom Iránban, Irakban, Szíriában és Líbanban. A tuniszi nép válaszul a kegyetlen terrorra, fokozza harcát a francia gyarmatosítók ellen.

Az imperialisták abbéli törekvésükben, hogy megtörjék a gyarmati és félgymarmati országok népei által vívott felszabadító harc hatalmas lendületét, a legáljasabb eszközök-höz folyamodnak: zsaroláshoz, csatláshoz, fenyegetésekhez... Jövetnek a tüntetők, békés városokat és falvakat bombáznak. A legkegyetlenebb terrort megvesztegetéssel és bomlasztó mesterkedésekkel kapcsolják össze. Közép- és Közép-Keleten ellenségeskedést szítanak a népek között, mindenképpen igyekeznek megfélemlíteni a helyi burzsoáziát és arra törekednek, hogy szakadást idézzenek elő a nemzeti-felszabadító mozgalomban.

Ebben az aljas és piszkos mesterkedésben az imperialista reakció híj segítő társakra talál a szocialista pártok jobboldali vezetőiben, a gyarmati rendszer megingathatatlanságának e buzgó védelmezőiben.

Az elnyomott népek igazságos nemzeti-felszabadító harca minden ország dolgozóit közt meleg együttérzésre és támogatásra talál. Ez a harc része annak a közös harcnak, amelyet a népek az imperializmus, a reakció és a háború tábora ellen folytatnak. A nemzeti-felszabadító mozgalomnak segítséget hivatottak nyújtani a tőkés országok kommunista pártjai. Sztálin elvtárs tanítja: „A gyarmati és függő országokban tartós győzelem lehetetlen, ha ez országok szabadságmozgalma és a Nyugat élenjáró országainak proletármozgalma között nincs tényleges összefogás.”

Az anyaországok kommunista pártjai minden erőfeszítéssel harcolnak az imperialisták gyarmatosító törekvései ellen. A dicőseges Francia Kommunista Párt — Lenin és Sztálin tanítását követve — bátran meghirdette és következetesen

* Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért” című lap 1952. március 2-i 9. (173) számában.

A baktériumfegyver sem mentheti meg az amerikai agresszorokat a csufos vereségtől

MOSZKVA. (Agerpres.) — A KRASZNAJA ZVEZDA című szovjet lap ez év januárjában és februárjában Koreában lezajlott hadműveletekkel kapcsolatban a következőket közli: „Az amerikai parancsnokság a múlt év végén úgynevezett „megsemmisítő” hadműveleteket akart végrehajtani. Ez a terv abban állt, hogy légi- és tengerészeti támadásokkal el akarták pusztítani a koreai néphadsereg közlekedési vonalait és a lakóközpontokat. Ez a terv azonban csődöt mondott éppen úgy, mint Van Fleet tavaly nyári és őszi offenzívája. Ennek következtében Koreában 1952. januárjában különleges helyzet állt elő. Az intervencionisták hadserege legyőzött és sürgős megerősítésre volt szüksége. Az amerikai parancsnokság és a külügyminisztérium minden fenyegetése ellenére, az USA csatlós országainak kormányai nem küldték el a szükséges megerősítést, úgy, hogy az USA parancsnokság kénytelen volt saját tartalékait bevetheti. A Koreába küldött amerikai csapatmegerősítések ellenére, a parancsnokság nem merte elhatározni az újabb téli offenzívát. A háború eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek védelmi rendszere áttörhetetlen akadály az intervencionisták támadásával szemben. Ez az oka annak, hogy Van Fleet tábornok januárban és februárban csak helyi jellegű harcokat vívott. Azt a parancsot adta

csapatainak, hogy északi és északnyugati irányú támadással törjék át a néphadsereg és a kínai önkéntesek védelmi vonalát, foglaljanak el több fontos magaslatot, amelyek lehetőségét nyújtanak a Fenján felé vezető országútig. Elkeseredett harcok után, amelyekben az intervencionisták súlyos veszteséget szenvedtek, kénytelenek voltak előző állásaikra visszavonulni.

Amikor az amerikai parancsnokság látta, hogy a front nyugati szakaszán csapatainak minden támadása meghiúsul, átcsoportosította egységeit és fő erejét a front keleti szakaszára helyezte át, ahol január második felében heves harcok folytak. Ugyanakkor, a középső frontszakaszon Hvacsihintől északra és Kimhva körzetében nagyverejű támadásokat kezdtek az agresszorok. De ezek a hadműveletek sem vezettek sikerre. Különösen a koreai néphadsereg tüzérése okozott óriási veszteséget az ellenségnek. Van Fleet kénytelen volt beismerni, hogy a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek csapatai hatalmas tüzérésszel rendelkeznek.

A januári és februári harcokban az amerikai parancsnokság éppen úgy, mint a múltban, nagy mértékben harcba vetette légihaderőjét, amelynek az volt a feladata, hogy támogassa a szárazföldi csapatokat és hogy szétzúzza a közlekedési vonalakat. Ugyanakkor, az amerikai légihaderő bárbar bombatámadá-

sokat hajtott végre a békés koreai városok és falvak ellen. De a légitámadások sem hozták meg az amerikaiak számára a kívánt eredményt. Az amerikai légihaderő komoly veszteségeket szenvedett. A januári harcokban a néphadsereg egységei lelőttek 174 amerikai repülőgépet, 165-öt megrongáltak. Ideiglenes adatok szerint februárban az amerikaiak további 80 repülőgépet veszítettek. Januárban a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek harcoktól mentették az ellenség 11 ezer katonáját és megrongáltak 57 harckocsit. Ugyanakkor elsüllyesztettek 64 hajót és elfogtak 20 utánpótlási szállítmányt.

Az utóbbi napokban az egész világ népei felháborodással szereztek tudomást az amerikai intervencionisták szörnyű gaztetteiről. Januárban és februárban az amerikai parancsnokság baktériumfegyvereket használt, hogy tömegesen kirtsa a koreai népet. Ez az elvetemült akció az összes békeszerető népek felháborodását váltotta ki. A világ népei követelik a szörnyű gaztettek elkövetőinek szigorú megbüntetését.

Az amerikai imperialisták újabb katonai kaland kiindulására készülnek, de máris nyilvánvaló ezeknek a kalandoknak kankodó jellege. A hős koreai néphadsereg a kínai önkéntesek segítségével megadja a megfelelő választ az imperialistáknak és meghiúsítja galád terveiket.”

A gyarmati és függő országok népeinek nemzeti-felszabadító mozgalma

(Első oldali cikkünk folytatása).

védemezi Vietnam és a francia imperialisták által leigázott többi ország népeinek jogát teljes önrendelkezésre és függetlenségre. Franciaország munkásosztálya támogatja a kommunistáknak ezt a követelését. A marseillei és touloni dokkmunkások nem hajlandók hajóra rakni a tuniszi rendeltetésű fegyverszállítmányokat. Ők és a többi kikötő dolgozói a vietnami háború elleni harcot is tovább folytatják.

Nagy-Britannia Kommunista Pártja programjában követeli, hogy szüntessék meg a gyarmati és függő országok népeinek politikai, gazdasági és katonai leigázását, adják meg nekik a teljes nemzeti függetlenséget és egyenjogúságot. Csak ezen az alapon jöhet létre a népek közötti igaz barátság. Nagy-Britannia Kommunista Pártja lángoló felhívással fordult a munkásosztályhoz, támogassa az egyiptomi és a maláj népet a függetlenségért és követelje az angol csapatok kivonását ezekből az országokból.

Az imperialisták nem képesek megkezdni a demokratikus államok ellen előkészületben lévő új háborút mindaddig, amíg nem biztosítják hátszágukat és nem fékeznek meg „gyarmataikat.” A koreai, vietnami és malájföldi háború folytatásával az amerikai, angol és francia imperialisták hidfőállásokat akarnak biztosítani maguknak a népi Kína elleni agressziójuk kiindulásához. Az amerikai agresszorok minden erejükkel arra törekkenek, hogy az

arab országoknak az atlanti tőmb-be való bevonásával új agresszív szövetséget hozzanak létre a Közép-Keleten, mégpedig oly módon, hogy ez országok területét katonai támaszpontokká, népüket pedig ágyú-tölteléké tegyék az imperialista háború számára.

Amde az elnyomott népek az imperializmus ellen és nemzeti felszabadulásukért vívott harcukat mind szorosabban egybekapcsolják a népeknek a béke megőrzéséért és megszilárdításáért vívott küzdelmével. A stockholmi felhívásra például Iránban 500.000 aláírást gyűjtött össze, viszont a Béke Világtanács felhívására — amely az öt nagyhatalom közti békeegyezmény megkötését követeli —, már eddig több mint 2.000.000 aláírást gyűjtöttek. A harcoló Vietnamban több mint 7.500.000 aláírást gyűjtött össze az öthatalmi békeegyezményt követelő felhívásra. Aktív előkészületek folynak a közel- és középkéleti, valamint az északafrikai országok nemzeti függetlenségi és békekonferenciájára.

A gyarmati és félgyarmati népek forradalmi harcának sikerét biztosítja Lenin-Sztálin mindent legyőző eszméinek széleskörű elterjedése, a Szovjetunió, az új Kína, a népi demokratikus országok gazdag forradalmi tapasztalatainak felhasználása, a kérelmelhetetlen és egyre fokozódó harc az imperialista elnyomás ellen — ez az az út, amelyen haladva a gyarmati és függő országok dolgozóinak százmilliói eljutnak a szabadsághoz, a nemzeti függetlenséghez és a békéhez.

Hírek a népi demokráciákból

AZ ALBÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG MEZŐGAZDASÁGÁNAK GÉPESÍTÉSE

A népi kormányzat gondoskodása folytán rendszeresen gépesítik az Albán Népköztársaság mezőgazdaságát. A gépesítés a Szovjetunió segítségével valósítható meg, ahonnan számos traktor és sok más mezőgazdasági gép érkezett az Albán Népköztársaságba.

A múltban az albán mezőgazdaság igen hátramaradott volt. A helyzet gyökeresen megváltozott. A traktorok száma tizennyolcszor több, mint 1938-ban volt. 1948-ban az Albán Népköztársaságban gép- és traktorállomások alakultak, a gépállomások motorikus ereje 1951-ben 11 százalékkal gyarapodott 1950-hez viszonyítva. Az elmúlt esztendőben Albániába új szovjet traktorok érkeztek, s kombájnokat is kapott a mezőgazdaság.

A mezőgazdaság tervszerű gépesítése következtében az albán dolgozó parasztok az eddiginél nagyobb hektáronkénti átlagtermést érnek el. Az Albán Népköztársaság tervgazdasága fejlesztésének öt éves terve a mezőgazdaság további génesítését irányozza elő. Az öt éves terv során számos új traktorállomást alapítanak.

NÖVEKVŐ SZÉNTERMELES A LENGYEL KÖZTÁRSASÁGBAN

A lengyel szénipar előtt új és fontos feladatok állanak. Negyvenmillió tonnával több szenet kell termelnie, mint az elmúlt évben.

Az előirányzat elérésének legfontosabb eszköze a munka termelékenységének növelése. A tervnek megfelelően minden bányásznak 5 százalékkal kell növelnie munkájának termelékenységét az elmúlt évhez viszonyítva. A termelés növelését elsősorban a széleskörű gépesítéssel érik el, ezenkívül pedig a munka jó megszervezésével. Az állam az új munkamódszerek népszerűsítésével is jelentős segítséget nyújt a bányá-

szoknak, s elsősorban azzal könnyíti meg munkájukat, hogy a legkorszerűbb gépeket és felszereléseket bocsátja rendelkezésükre.

A lengyel bányászok nagy számban vesznek részt a szocialista versenyekben. Az elmúlt évben a bányászok 70 százaléka versenyzett.

A lengyel széntermelés fokozásához hozzájárul az is, hogy a közelmúltban két új szénlelő helyet tártak fel. Számos bányában túlhaladják a dolgozók a tervelőirányzatot.

A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG TUDOMÁNYOS AKADÉMIAJÁNAK TEVEKENYSÉGE

A kínai tudósok, a Kínai Népköztársaság Tudományos Akadémiájának munkatársai nagymértékben hozzájárulnak az új Kína építéséhez. A kínai tudósok támogatást nyújtanak a népnek az ipar, a mezőgazdaság és a kultúra kérdéseinek megoldásában.

A Kínai Népköztársaság Tudományos Akadémiája 1949. november 1-én alakult. A Tudományos Akadémia 22 kutatóintézettel rendelkezik Pekingben, Sanghajban, Nankingban és más városokban. A kínai Tudományos Akadémiának 28 különböző kiadványa van.

A Tudományos Akadémia tagjai legfőbb feladatuknak a Kínai Népköztársaság nemzetgazdasága előtt álló kérdések megoldását tekintik: az öntözőberendezések építési tervének kidolgozását, vasutak és országutak építését, a mezőgazdasági növények elősídjei elleni harcot, új nyersanyagok és ipari anyagok felfedezését.

A tudósok résztvesznek a politikai életben is. Sokan közéleti terepmunkát végeznek az agrárreformmal kapcsolatban.

Amerikai terv Ausztria militarizálására

Gruber, Ausztria külügyminisztere, február 2-án rádióbeszédet tartott, amely egész Ausztriában nagy feltűnést és aggodalmat keltett.

Ez az aggodalom még fokozódott, mikor köztudomásra jutottak a beszéd előzményei. Az történt ugyanis, hogy egy nappal azelőtt, mielőtt Gruber rádióbeszédét Bécsben megtartotta, egy amerikai lap, a „New-York Times” már közölte a beszéd lényeges tartalmát — a megfelelő kommentárokkal együtt. Kiderült, hogy Gruber külügyminiszter a newyorki lap munkatársának még a rádióbeszéd előtt nyilatkozatot tett. Mind a rádióbeszédnek, mind a miniszter sajtónyilatkozatának lényege az, hogy Gruber szerint Ausztria népét teljesen új politikai irányba kell terelni. Ez az új „irány” pedig: Ausztria külügyminisztere azt akarná keresztülvinni, hogy Nyugat-Ausztria területe egy Kelet felé irányuló katonai felvonulás támaszpontjává, Ausztria népe pedig Eisenhower számára ágyútöltelékül szolgáljon.

Ausztria jelenleg egységes ország, amely egységes kormánnyal rendelkezik. A négyhatalmi egyezmény értelmében létesített „szövetségi tanács” a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kiküldötteiből áll. Ez a „szövetségi tanács” foglalatossá teszi Ausztria megszállását. Ezt a helyzetet az Egyesült Államok imperialistái meg akarják változtatni. Minden törekvésük arra irányul, hogy ugyanazt az eljárást kövessék Ausztria esetében, mint amilyen annak idején Németországgal szemben alkalmazták, amikor a jaltai és a potsdami egyezmények keresztülvételét megakadályozták, Németországot szétválasztották és a bonni kormányt uralomra hozták.

Gruber külügyminiszter rádióbeszédében sérelmezi Ausztria lefegyverzését és sainálattal állapítja meg, hogy „ma egyetlenegy osztrák katona fellett sem rendelkeznek”. Feltét-

len szükség van szerinte az ausztriai hadsereg felállítására, s egyáltalában nem igyekeznek titkolni, hogy ennek a hadseregnek a felállítása máris folyamatban van, s hogy azt majd Kelet, vagyis a Szovjetunió és a népi demokrata államok elleni hadjáratban akariják felhasználni. Gruber külügyminiszter így foglalja össze politikai felfogását: „A háború után a politikai viszonyok odáig fejlődtek, hogy ma már nem a politikusok és ideológusok, hanem a nagyvezérek tiszteit mondják ki a döntő szót a legfontosabb kérdésekben.”

A „New-York Times” tudósítójának jelentése szerint az Egyesült Államok katonai körrei már ki is mondtak egy ilyen „döntő szót” Ausztria ügyeire vonatkozólag. Ausztria kormányfője beleegyezett abba, — írja az amerikai lap tudósítója, hogy amerikai segítséggel 10 hadosztályt létesítenek Ausztriában. Ezek a hadosztályok az Atlanti Tőmb „európai parancsnoksága” alá tartoznak.

Gruber miniszterelnök rádióbeszédében kijelentette, hogy Ausztria egységét és függetlenségét nem biztosítja kellőképpen a négyhatalmi egyezmény. Az „új irányzat” azt követeli. Gruber szerint, hogy Ausztria kérdésének megoldását vigvék az Egyesült Nemzetek Szervezete elé. Annak az óhajának is kifejezést adott az osztrák külügyminiszter, hogy a Szovjetunió vonja vissza katonáit Ausztria területéről, — ugyanakkor pedig azt is mondta, hogy az amerikai, angol és francia csapatok maradjanak csak Ausztriában mindaddig, „amíg ott oroszok is vannak”.

Nilvánvaló, hogy az osztrák külügyminiszter csak szöcsöve az amerikai imperialistáknak — nem a saját nézetét iuttatta kifejezésre rádióbeszédében és sajtónyilatkozatában, hanem elmondta mindazt, aminek elmondására amerikai gazdái megbízták. Nilván azért előzött meg Gruber rádióbeszédét amerikai sajtónyilatkozata, mert az imperialisták biztosak akarnak lenni abban, hogy az

osztrák külügyminiszter nem fog egyebet és mást mondani, mint aminek elmondására megbízást kapott.

Gruber külügyminiszter nyilatkozatait az ausztriai kormány nem cáfolta meg, tehát nyilvánvaló, hogy azokat Gruber a kormány tudtával tette meg. Egy haladékszerű bécsi lap, a „Wiener Blätter” kifejezést adott ama felháborodásának, amelyet Gruber nyilatkozatai az osztrák nép széles rétegeiben keltettek. Erre a kormány nyilatkozatot tett közzé, amelyben bizonyos felvilágosításokkal és magyarázatokkal „szolgál”, de nem cáfolta meg Gruber kijelentéseinek lényeges tartalmát, s főleg azt a tényt, hogy az amerikaiaknak Ausztria szétválasztására vonatkozó terve Gruber és a kormány helyeslésével találkozott.

Kétségtelen tény, hogy Ausztria nyugati részében teljes erővel folynak a katonai előkészületek. Az ausztriai sajtó sűrűn közöl híradásokat újabb kaszárnyák, repülőterek, fegyverraktárak építéséről. Az új osztrák hadseregnek eddig csendőri alakulatokban rejtőzött törzscsapatát állandóan amerikaiak látták el katonai felszerelésekkel és köztudomásu, hogy kiképzésüket is amerikai tisztek végzik. Gazdasági téren is nagy erővel folvik Ausztria nyugati részének militarizálása.

Gruber külügyminiszter rádióbeszédében annak a reménynek is kifejezést adott, hogy az „új irányzat” a Szovjetunió kormányát befolyásolja majd arra, hogy az ausztriai kérdésben az amerikaiak megoldási terveit alkalmazkodják. Ezek a reménysek azonban épp oly kevéssé válnak valóra, mint azok, amelyek Ausztria szétválasztására és leigázására vonatkoznak. A Szovjetunió azt akarja, hogy Ausztria független, szabad és békés ország maradjon, mert ezt kívánja mind az európai béke és biztonság megszilárdítása, mind az ausztriai nép letelembb érdeke.

Egyre többen követik Crenian sztahanovista módszerét

Crenian Ferenc, a resicai „Sovrom-Metal” kombinát sztahanovista mesterének kezdeményezése nyomán egyre több üzemből, gyárból szerveznek szakmai iskolát a munkahelyen. Mind több és több dolgozóban tudatosodik, hogy a széleskörű szakismeret alapvető tényezője a munkatermelékenység fokozásának. Az elmúlt napokban az aranyosgyéresi „Sodronyivár” munkakollektívája röpgyűlésen megvitatta és magáévá tette Crenian mester kezdeményezését. Az ülés folyamán több mester és szakmunkás szerződésben vállalt kötelezettséget a segéd munkások szakképesítésére. Az első között Vutka Alexandru mester

a vas- és acélhuzal részleg vezetője ígéretet tett arra, hogy szaktársai segítségével a részleg összes segéd munkásait szakképesíti. Jelenleg a munkahelyen létesített szakiskolában közel 100 munkás részesül szakképesítésben. 29 szakember, mester és sztahanovista vezetésével.

Az üzem legjobb szakembereiből és sztahanovistáiból ellenőrző bizottság létesült, amely hetenként kétszer kísértéki mind a mestereket, mind a tanulók munkáját. Ugyanakkor az ellenőrző bizottság vállalta, hogy minden szakmai támogatást megad a szakiskola részére, a jó eredmények elérése érdekében.

Crenian Ferenc mester kezdeményezése nyomán a tordai „Elektrokeramia”-ban dolgozó szakemberek is elhatározták, hogy szakiskolát létesítenek a munkahelyen. Erre vonatkozóan az elmúlt napokban megtartott termelési értekezleten számos mester és sztahanovista felajánlotta, hogy részt vesz a segéd munkások szakképesítésében. A konfekció osztályon már meg is kezdték a tanítást. E részlegben Chisu Vasile, Stitea Eronim és Rusu Ioan mesterek vállalták, hogy négy hónap leforgása alatt 19 segéd munkást szakképesítenek. Ezzel is több szakkadert adnak fejlődő iparunknak.

99,9 százalékos minőségi munkát ért el a kolozsvári Porcelángyár Csutkih-brigádja

A kolozsvári Porcelángyár korongoló osztályán, a minőségi munka megjavításának jelszavával négytagú Csutkih-brigád alakult, amelyben két korongoló, egy plattosó és egy tisztító véső részt. A brigád tagjai előzetesen alaposan tanulmányozták a Csutkih módszert. A brigád megalakítása előtt a korongoló osztályon a minőség mindössze 89-90 százalék körül mozgott és ezért állandó minőségi ellenőrzésre volt szükség. Ma a brigád minőségi munkája 99,9 százalék körül mozog; a brigád tagjai normájukat átlag 170 százalékkal teljesítik. Kiváló minőségi teljesítményük folytán a brigádnál az állandó ellenőrzést meg lehet szüntetni, illetve a minőségi ellenőrzést maguk a brigádtagok végzik. A brigádtól kiindulva az egész osztályon javul a munka minősége.

Ujitások a városi közüzemek autószerelő osztályán

A kolozsvári városi közüzemek autószerelő műhelyének dolgozói állandó ujitásokat és ésszerűsítéseket alkalmaznak annak érdekében, hogy a javításra került autók minél hamarabb átadják a forgalomnak. Így az elmúlt napokban a motószerelő osztály egyik mestere, Pataki József a főcsapágy-olajcsatorna marokléveléknél végezt jelentős ujitást. Ezenkívül a „Ford”-kocsi javítóosztályon Török Agoston, Bartha Béla és Horváth István szerelő munkások végeztek jelentős ujitást. A motor eredeti csapágyait dur-alumíniummal helyettesítik. Ezzel az eljárással egyrészt jelentős megtakarítást érnek el, másrészt pedig meghosszabbítják a motor élettartamát. Az autóműhelyek dolgozói minden szaktudásukat latbavetik, hogy a megrongált gépkocsikat mielőbb kijavítsák, elősegítve ezzel a közforgalom zavartalan működését.

A nagyenyedi CFR telítőtelep dolgozói jelentős anyagmegtakarítást értek el

A CFR nagyenyedi telítőtelepe, amely a villanyoszlopok és vasúti talpfák olajjal történő impregnálásával foglalkozik — jelentős szerepet tölt be villamosítási tervünkben és vasútpépítésünkben. A telep főzárta tályai éjjel-nappal üzemből vannak. A dolgozók három váltásban és több csoportban dolgoznak. Az egyes csoportok versenyben vannak egymással. Az elmúlt hónapban a második számú, úgynevezett szerpentin — javító csoport 153 százalékban teljesítette az előírányt.

A telep dolgozói politikai és ideológiai színvonaluk emelése mellett, gondosan tanulmányozták az élenjáró szovjet munkamódszereket és azokat igyekeznek munkájukban alkalmazni. Így Nina Nazarova munkamódszerének alkalmazásával már eddig is szép eredményeket értek el. A „RNK Vasutasainak Napja” tiszteletére széleskörű takarékosági versenyt kezdeményeztek és a Hategan elvtárs csoportja jelentős anyagmegtakarításokat ért el.

A csoportok közötti, valamint az

egyéni versenyek győzteseit faliújságokon népszerűsítik.

A telep dolgozóinak munkáját és a telep tervelőirányzatát rendkívül hátráltatják a szennelátási nehézségek és különösen az, hogy gyakorta meg nem felelő minőségű kőszénnek kapnak a kazánok fűtéséhez. A telep vezetőségének feladata, hogy a CFR illetékes szerveinél közbenjárjon, hogy a telítőtelep megfelelő minőségű szénen kapjon.

Elekes Zoltán, tudósító

Miért akadályozzák a sztahanov-mozgalom kibontakozását a „Victoria” kötöttárugyárban?

„A vállalatok és intézmények pártszervezeteinek, szakszervezeteinek és adminisztratív vezetőségének alapvető feladata azonnali felügyelni a születő újra, támogatni az alkotó kezdeményezést, tömegmozgalmat kifejleszteni, hogy aztán minden munkás, technikus, mérnök határozottan lásson hozzá a termelési folyamat tökéletesítését szolgáló módok megkereséséhez”, — szövegezi le Pártunknak és minisztertanácsunknak a sztahanovistákra és élmunkásokra, valamint erkölcsi és anyagi ösztönzésükre vonatkozó határozata. E határozat még múlt év októberében napvilágot látott, a kolozsvári Victoria kötöttárugyárban azonban nem tapasztalható, hogy a vállalatvezetők, vagy az üzemi bizottság felfigyelt volna a születő újra, kifejlesztette volna a tömegmozgalmat. A Victoriában még ma sincsenek élmunkások. Azaz vannak, de senki nem tud rójuk. Pedig a sztahanovista mozgalom, — mondja Sztálin elvtárs, — „... derékhatárral a technikára vonatkozó régi nézeteket, a régi technikai normákat... a régi termelési terveket és új, magasabb technikai normák... és termelési tervek teljesítését követeli meg...” A „Victoria” kötöttárugyárban is nagy szükség van arra, hogy derékhatárral a régi technikai normákat, termelési terveket. Február hónapban például bizonyos anyagok késedelmes érkezése miatt lemaradtak a tervvel, s azt csak nagy nehézségek árán, egy utóbbi váltás beállításával sikerült teljesíteniük az üzem dolgozóinak.

A vállalatvezetők, az üzemi bizottság és a szekcióbizottság aligha foglalkozott tervszerűen a tömegmozgalom kifejlesztésével. A sztahanovistákra és élmunkásokra vonatkozó határozat közzététele óta közel 5 hónap eltelt, de mindeközben nem hívtak értekezletet össze, amelyen kijelölték volna az élmunkásokat. A vállalatvezetőség a szekcióbizottságra várt e kérdés megoldásánál, a szekcióbizottság a vállalatvezetőségre s valamennyien az üzemi bizottságra. Így huzták-halasztották a kérdés megoldását hónapokon keresztül. De mit tehetnek általában a versenymozgalom felkarolásáért?

Az üzem dolgozói szerződésbe foglalták februári munkafelajánlásaikat s célkittűzéseik fő pontja új pénzük értékének megszilárdítása. Konkrétan meghatározták, hogy egyénileg hány százalékkal haladják túl a normát, milyen mértékben javítják meg munkájuk minőségét. Különösképpen a konfekció és a spulnizó dolgozói tették ki magukért. A konfekcióban Marosán Róza januárban 106 százalékkal haladta túl normáját. Februárban 108 százalékos normalulzárnyalást vállalt. Orföld Elza pedig januári 197 százalékos normalulzárnyalásával szemben 210 százalékos. Fodor Róza a januári 30 százalékkal szemben 35 százalékos normalulzárnyalásra kötelezte magát. Ez a sztahanovista mozgalom kibontakozásának első csirája: felülmúlni az előző havi, az előző napi teljesítményt.

De mit tett a szakszervezeti bizottság azért, hogy a dolgo-

zók felülmúlják januári teljesítményüket? Keveset. A gépterem munkásságának nagy többsége például jóval kevesebbet vállalt a februári versenyszakaszban, mint amennyit januárban teljesített. Kruzsinszki Ilona egyike a legjobbaknak, s bár januárban 65-75 százalékkal haladta túl a normát, februárban mindössze 30 százalékos normalulzárnyalásra vállalkozott. Ugyanígy Pohl Erzsébet, Major Miklós, Ludwig Irma, Hari Zsuzsa és többen mások.

Mit tett a szakszervezeti bizottság a teljesítmények követéséért? Ezen a téren igyekezett mozgósítólag cselekedni. Naponta zászlócskával jelölték a grafikonokon, hogy ki melyik napra termel. Itt azonban hiányosság, hogy a grafikon csak harminc napot jelez, pedig egvesek már a hónap 15-20-ik napján a következő hónapra termeltek. Tehát a hónap végén a grafikonok már nem tükrözték szemléltetően a teljesítményeket, a verseny állását.

A szekcióbizottság mielőbb üljön össze s vitassa meg a versenyek kérdését. Jelöljék ki a szakszervezeti csoport- és szekció-értekezleteken az élmunkásokat. Az üzemi bizottság ne akadályozza bürokratikus magatartásával, huza-vonával a sztahanovista mozgalom kifejlődését: számos dolgozó megérdemli a Victoriában az élmunkás címet. Leplezzék le azokat, akik hanyságunkkal, nemtörődömségükkel akadályozzák a sztahanov mozgalom kibontakozását. A szekcióbizottság töltsse be hivatását.

Megkötöttük új kollektív szerződésünket

ORSZÁGSZERTE LELKESE.

DESSEL kötik meg üzemeink és gyáraink dolgozói az 1952. évi kollektív szerződéseket. A kollektív szerződés ma egyik legfontosabb tényezője a munka termelékenységének növeléséért, a munkakörülmények megjavításáért s a dolgozók élet-színvonalának növeléséért folytatott harcunknak. E kollektív szerződések tükrözik a szocialista vállalatok vezetői és a munkásság azonos célkitűzéseit, érdekközösségét a szocialista építésben.

E kollektív szerződés a multban is jelentős tényező volt a dolgozók kezében. De akkor nehéz küzdelmeket vívtak a legegységesebb jogok kiharcolásáért; a nyolcórás munkanapért, a vasárnapi munkaszünetért, stb. A tőkés-földesuri rendszerek idején a kollektív szerződés fegyver volt a tőkés elleni harcban s ma más formában ugyancsak éles fegyver a szocialista építőmunkánkban. A szerződésben foglalt kötelezettségek eredményeként sikerült például a „Herbák János”-műveknek elnyerni az elmúlt év második felében a megtisztelő éltüzemi címet, a termelés Vörös Zászlaját a bór- és gumiiparban. A kollektív szerződésben foglalt kölcsönös kötelezettségek alapján vált lehetővé üzemünkben a munkavédelem berendezések széles hálózatának a kiépítése s e szerződés pontjainak betartása hozzájárult ugyanakkor a dolgozók élet- és kultúr-színvonalának emeléséhez.

Allamunk a Párt vezetésével gondoskodik a dolgozókról. Ezt a gondoskodást tükrözik a kollektív szerződések is. A burzsoá államokban a munkások nyomorúságos bérért nyomorúságos körülmények között dolgoznak. Például az Egyesült Államok bányáiban, melyek nélkülözik a legegységesebb munkavédelmi berendezést is, 1,305.000 bányász ért bal eset 1930-tól mostanáig. Olaszországban csak a legutóbbi három évben 1,729,333 baleset történt a különböző munkahelyeken.

A „HERBÁK JÁNOS”-MŰVEK

multévi kollektív szerződése is híven tükrözte a dolgozók iránti gondoskodást. A szerződésben foglalt kölcsönös kötelezettségeket igyekeztek betartani mind a dolgozók, mind pedig a vállalatvezetés. A szocialista versenyekben kifejtett lendületes munka nyomán szinte valamennyi termelő egységünkben sikerült felülmúlnunk a szerződésben vállalt kötelezettségünket; jelentős mértékben túlszárnyaltuk tervelőirányzatainkat. A szerződésben vállaltuk, hogy átlagosan az első évnegyvedben 102,1 százalékkal, a másodikban 101,7 százalékkal, a harmadikban 101,6 százalékkal, a negyedikben pedig 101,5 százalékkal teljesítjük az előírányt. Ezzel szemben 106,6, 127,2, 111,4, illetve 110,2 százalékos teljesítményt értünk el. A munka termelékenységét 11,4 százalékkal emeltük az elmúlt esztendőben munkásonként számítva, az önköltségi árat is jelentős mértékben csökkentettük. Az eredmények mellett hiányosság, hogy nem sikerült teljesíteniünk vállalásainkat a minőség megjavítása terén. Javult ugyan gyártmányaink minősége, de nem az általunk előírt mértékben. Nem sikerült meggyorsítanunk a forgási sebességet sem, pedig megfogadtuk, hogy 1950-el szemben 15 százalékkal meggyorsítjuk. Ez a hiányosság annak tudható be, hogy a vállalat vezetésének nem sikerült kellőképpen megszerveznie az eladást s különösképpen a gyártmányok leszállítását s így az áru gyakran huza-mosabb ideig hevert raktáron.

A multévi kollektív szerződésbe bevettük többek között a dolgozók szakmai továbbképzését. Így csak az első, második, és harmadik szaktanfolyamot sok elvtárs végezte el sikerrel. Ezenkívül számos dolgozó kiképeztek a munkahelyen. Kollektív módszere szerint, többen közülük a mérnoki előkészítő s a két éves különleges iskola hallgatói. A szakmai továbbképzés nemcsak jobb szakmunkásokat adtak az üzemnek, de azok végzettségi előnyösebb fizetési osztályokba kerültek, szakképesítésük nyomán emelkedett jövedelmük. A jobb képzésű szakmunkásokat továbbra is iskoláztattuk; mester-

képző iskolákba s a két éves különleges iskolába küldtük őket.

A munkakörülmények megjavításáért az igazgatóság új gépeket vásárolt, átszervezett egyes egészségügyi osztályokat, mint például a II-es varrodát. Ivóvizet és melegvizet vezettek be számos üzembé, megjavították az ajtókat, ablakokat, kibővítették az étkező felszerelését. Ugyancsak az elmúlt évben emelettel bővítették a napköziotthont. Gyalu községben gyermeknyaralót létesítettek s számos más hasonló intézkedést hoztak, mind a munkakörülmények, mind pedig a dolgozók élet-körülményei megjavításáért.

EREDMÉNYEINK MELLETT

még hiányosságként kell megemlékeznünk a munkafegyelmel lazulásáról egyes esetekben. Szakszervezeti bizottságunknak nem sikerült maradéktalanul alkalmaznia Sztálin elvtárs tanításait, azt, hogy a szakszervezetek legfőbb feladata „a széles tömegek öntudatába bevéssni, hogy a munkás nem a tőkésért dolgozik, hanem saját államáért, saját osztályáért; ez az öntudat hatalmas hajtóerő iparunk fejlesztésének és tökéletesítésének műveiben.” Mi még nem büszkélkedhetünk azzal, hogy a belső munkaszabályzatot minden egyes dolgozó 100 százalékosan betartja. Így például többek között megemlíthetjük Simion Ioan, Moldován Anna, Porutiu Ilie, Bükös Márton és Marginean Ioan elvtársakat, akik egyáltalán nem mutattak példát ezen a téren. De beszélhetünk olyanokról, akik kiemelkedtek: Oltean Stefan, Kiss József, Barabás János, Simion Zoltán, Jucan Alexandru, Sámson János és többen mások példamutatóan viselkedtek.

Amikor új kollektív szerződésünk megkötését előkészítettük, szemlélt tartottuk az elmúlt esztendő hiányosságait is. Alapos politikai felvilágosító munka előzte meg az 1952. évi kollektív szerződés megkötését üzemünkben. A kollektív szerződés tervezetét kifüggesztettük az összes osztályokban s 40 ládikót helyeztünk el a gyár különböző részein, amelyekbe összegyűjtöttük a dolgozók javaslatait. Több mint 600 javaslatot nyújtottak be a gyár munkásai, amelyek közül 75-öt beiktattak a kollektív szerződésbe. A többi azért nem került a szerződésbe, mert azok megoldásáról a munkaközpont gondoskodik, vagy pedig már benne foglaltattak. Az új kollektív szerződésben is a termelés, a munka termelékenységének állandó növelése, a termelési folyamat technikai színvonalának állandó emelése, az ipari felszerelés és berendezés észszerű kihasználása, a munkakörülmények további megjavítása, az élet és kultúr-színvonal fokozatos emelése a központi kérdés. Valamennyi üzembéssel vállaltuk a tervelőirányzat túlszárnyalását. A forgóalap forgási sebességét az 1951. évi teljesítménnyel szemben 10 százalékkal meggyorsítjuk. A munka termelékenységét munkásonként 1,7 százalékkal növeljük.

A MUNKAKÖRÜLMÉNYEK

MEGJAVÍTÁSA érdekében többek

között szellőztetőket szerelnek fel, különböző osztályokban átalakítást végeznek, új öltözőket szerelnek fel, stb. 390 dolgozót az OSZT útján nyaralni küldünk, 230 dolgozót pedig az egészségügyi minisztérium furdőhelyeire és üdülőhelyeire, gyógykezelésre. Ezenkívül 250 Herbákgyári szülő gyermeke fogja élvezni ebben az évben a nyári üdülés örömeit.

A szerződésben foglalt pontok maradéktalan betartásáért számos kötelezettséget vállaltak a dolgozók és a vállalatvezetés. Valamennyien azon leszünk, hogy be is tartjuk a szerződésben foglaltakat. Mint az elmúlt esztendőben, az idén is külön bizottság ellenőrzi majd a kölcsönös kötelezettségek betartását. Hiszenek, hogy 1952. évi kollektív szerződésünk is hozzájárul majd üzemünk fejlesztéséhez, hogy továbbra is becsülettel megtartjuk a versenyzásunk munkánkhoz hozzájárulunk az új pénz vásárló erejének megszilárdításához, életkörülményeink további megjavításához.

Fascas Mihály,

a „Herbák János”-művek szakszervezeti bizottságának elnöke

A szurduki GTÁ vezetősége késedelem nélkül javítsa meg munkáját

Zsibó-rajon minden falujában a párttagok példáját követve, a dolgozó parasztok fokozott munkával készülnek a tavaszi vetési kampányra. A kollektivisták és az egyéni dolgozó földművesek arra törekednek, hogy gazdasági szerzőmunkáikat kifogástalan állapotba tegyék. Ugyancsak szorgalmasan végzik a vetőmag megtisztítását, valamint a próbacsíráztatást is. Tudják azt, hogyha ezeket a feladatokat idejében és jó körülmények között végzik el, a tavaszi vetés nem szenved késedelemet.

Nem mondhatjuk el azonban, hogy a szurduki GTÁ zökkenőmentesen készül a tavaszi vetési csatára. A gépállomány és a traktorok javítási munkálatait nem végezték el határidőre. A gépalkatrészek hiánya, valamint a GTÁ vezetőségének tervszerűtlen munkája és hanyagsága következményeként még egyes traktorokat nem javítottak ki. Az előkészületekkel való késlekedés súlyos hiba. Ezt a hibát Zedler Ernő, a GTÁ igazgatója azzal tette, hogy a rajoni néptanácsnak jelentette, hogy a gépeket és a traktorokat

száz százalékban kijavították és munkára készen állnak. A rajoni néptanács a tavaszi előkészületek menetének ellenőrzése során azonban ennek az ellenkezőjét tapasztalta, mert a szurduki GTÁ-n nem fejezték be a javításokat. Mi több, az ősz folyamán és a tél beálltával, amikor abbagyvták a szántást, az összes traktorokat nem szállították haza a géoállomásra. Így a náprádi kollektív gazdaságban az ellenőrzés során 3 traktort találtak ekékel. A súlyos ezreket érő gépek meg ma is sárosan, rozsdásan állnak, ahogy a szántóföldről bevontatták oda a kollektivisták, mert a traktoristák kint hagyták a mezőn azokat.

Átánlatos lenne, hogy a szurduki GTÁ vezetősége sürgősen vegye számba gépállományát és gondoskodik arról, hogy a rajonban szanaszét hagyott traktorokat is sürgősen javítsák ki.

A gépállomás vezetősége intézkednie sürgősen a mozgó-műhelyek megszervezéséről is. Nemsokára meg kell kezdeni a tavaszi vetési csatát, kövesse el tehát mindent, hogy Pártunk határozatában kitű-

zött feladatoknak maradéktalanul eleget tegyenek.

A szurduki GTÁ lemaradásának mindenekelőtt az az oka, hogy a vezetőség nem helyeztette kellő súlyt a munka megszervezésére, valamint a politikai és kulturális nevelésre. A tél folyamán lett volna idő bőven olvasásra és tanulásra, de a szakképesítő tanfolyamokat is megszervezték után mindjárt abbagyvták. Mi több, a 400—500 kötetből álló könyvtárból a tél folyamán senki nem olvasott el egyetlen könyvet sem. Ezek súlyos mulasztások s arra engednek következtetni, hogy a GTÁ vezetősége nem tartja szívügyének a számára megjelölt feladatok teljesítését. Olvasson munkairánti magatartással, mint amilyet a szurduki GTÁ vezetősége tanúsít, a jövőben is gvenge eredményeket fognak elérni. Éppen ezért a bíráló és önbírólat szellemében mérjük fel eddigi tevékenységüket és késedelem nélkül küszöbölték ki azokat a hibákat, amelyek kerékkötői a munka jó menetének és a jó eredmények elérésének.

Kozma Sándor
tudósító

A Torda-rajoni kollektív gazdaságok példát mutattak a vetési előkészületekben

A Párt irányításával, valamint a tömegszervezetek szervező és mozgósító munkája nyomán Torda-rajonban egyre fokozódó lendülettel közelednek a dolgozó földművesek a tavaszi vetési előkészületek befejezése felé. A kollektív gazdaságok, mint mezőgazdaságunk élénjárói, ezekben a munkálatokban is sikeresen töltötték be példaadó szerepüket. Példát mutatnak az egyéni gazdaságok, ahol az idejű bőséges termés biztosításáért a kollektív gazdaság példáját követve dolgoztak a tél folyamán.

Ilyen községek: Szentmihályfalva, Lóna, Gyéres, Harasztos, Kövend, Jára és Toroczko.

A néptanácsok Jaza és gondatlan szervező, mozgósító munkájáról tanuskodnak a Léta, Borrév, Bányabük, Tur és Füle községekben elért gvenge eredmények. E községek néptanácsai sűrűsben tegyék meg a munkálatok fellendítésére szükséges lépéseket, hogy a dolgozó földművesek itt is idejében kezdhessék meg a több kenyérré történő vetési csatát.

Nemes Miklós, tudósító

AZ ÖNTUDATOS HÓSTATI DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEK HATÁRIDŐ ELŐTT TELJESÍTETTÉK A HUSELADÁST

A hóstati dolgozó földművesek a huseledés idejében történő teljesítésével is kifejezésre juttatták hazaszeretetüket és a munkásosztály iránti ragaszkodásukat. Örömmel járultak hozzá országunk dolgozóinak jobb ellátásához. Azzal a tudattal tesznek eleget az állam iránti kötelezettségüknek, hogy ezzel is az ország jólétét és gazdasági megerősödését szolgálják.

Mint mindenütt a falusi lakosság körében, itt is a szegény- és középparasztok teljesítették a kitűzött idő előtt hazafias kötelezettségüket, a huseledést. Az első napokban adták át a rájuk eső mennyiséget a beszoportatási központnak: Kilin István, Nagy Ferenc, Simon József, Zsigoni József, Butyka István és Szalma István dolgozó földművesek. Elsők voltak a beszoportatás teljesítésében, mert megértették, hogy ez hazafias felelősség, minden dolgozó paraszt érdeke.

Zágoni Szabó Ferenc,
levelező

Fordítson nagyobb gondot a Dés-rajoni néptanács kulturosztyála a rettegi kulturothton munkájára

Már a kora délutáni órákban szépen benépesül a rettegi „Progresul” kulturothton olvasó- és könyvtárterme. A dolgozó földművesek egymásután nyitnak be a jól fűtött terembe és ki a sakkasztal mellé települnek, ki pedig ujsággal, folyóirattal keres magának egy nyugalmas helyet.

Amint a pontosan vezetett adatokból kitérünk, a kulturothton látogatóinak átlaga munkanapokon mintegy ötven körül mozog, míg vasárnap és ünnepnapokon meghaladja a százat is.

Öt jól megszervezett kulturális csoport működik a kulturothton keretén belül, amelyek a helyi műsoros előadásokon kívül igen gyakran látogatják meg a környékbeli falvakat is. Legutóbb Csicségvárosfalván szereztek igen szép sikerrel a kulturothtonon tagjai. A dolgozó földművesek érdeklődése igen nagy a kulturothton mozija iránt. A keskenyfilm vetítései előadásokat szép számban látogatják. A minden vasárnap vetítésre kerülő filmeket átlag 250—400 dolgozó földműves tekinti meg. A kulturothton vezetőinek jó munkája eredményei mellett azonban olyan nehézségei is vannak, amelyek az elért szép eredmények tovább-

fejlesztését gátolják. A Dés-rajoni kulturosztyál nem adja meg a rettegi kulturothton számára azt a támogatást, amely a kulturmunka továbbfejlesztésének komoly kelléke. A rettegi kulturothton vezetősége már több alkalommal kérte a rajoni kulturosztyált, hogy a falusi kulturmunka fellendítése érdekében tegye lehetővé a kulturothton számára, hogy a helyi bevételekből fedezze, a kulturothtonba egy állandó alkalmazottat állítson be, aki kezelné a kulturothton vagyonát és intézné az olyan természetű munkálatokat, amelyeket a természetben lévő vezetők elfoglaltságuk miatt nem végezhetnek el. A rettegi kulturothton ilyen természetű kérélmére, a rajoni kulturosztyáltól még egyáltalán nem kapott választ.

Nehézséget okoz a filmelosztásnak a keskenyfilm elosztásánál megnyilvánuló bürokratikus és a helyi viszonyokat egyáltalán figyelembe nem vevő magatartása. Gyakran előfordul ugyanis, hogy egy hét múlva ismét ugyanaz a film kerül vissza, amelyet egy héttel azelőtt vetítettek. A filmelosztó nem teljesítette a kulturothton vezetőségének azt a kérést sem, hogy Rettegre magyar feliratu filmeket küldjenek, mert ezt a község nemzeti-

ségi összetétele így kívánja. Holott ezt a kérést könnyen teljesíthetné a filmelosztó, hiszen éppen elég magyar feliratu keskenyfilm van, csupán arról kellene gondoskodni, hogy a magyar feliratu filmeket ne küldjék a környékbeli szintizista román falvakba, hanem a magyar lakosság falvakba.

Ezeket a hiányosságokat mind a rajon kulturosztyála, mind a keskenyfilmelosztó minden nagyobb nehézség nélkül, kissé jobban tervszerűsített munkával megszüntetheti.

A rajon kulturosztyálvának és a keskenyfilm elosztónak tudnia kell, hogy falusi kulturothtonaink munkája rendkívül fontos abban a harcban, amelyet a dolgozók a Párt vezetőségével az egész országban folytatnak a tömeges kulturális színvonalának emelése érdekében. Nem közbübség tehát kulturothtonaink kiteljesedése szempontjából az, hogy a falusi kulturothtonok milyen mértékű segítséget kaphanak a rajonok kulturosztyáitól.

Dés-rajon kulturosztyála sürgősen siessen segítségére a rettegi kulturothtonnak, hogy a rettegiek eddig elért szép eredményeiket tovább fejleszthesse.

Sz. K.

Színház — Mozi — Opera

ALLAMI ROMÁN OPERA:

Március 5-én, szerdán este 8 órakor: *Aida*.

ALLAMI MAGYAR OPERA:

Március 6-án, csütörtökön este 8 órakor: *Szorocsinci vásár*.

Március 9-én, vasárnap este 8 órakor: *Carmen*.

ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Szerdán, március 5-én este 8 órakor: *A 214. paragrafus és Zűzaváros éjszaka*. (Tizenegyedzser.)

Pénteken, március 7-én este 8 órakor: *A nők iskolája*. (Negyvenharmadször.)

Szombaton, március 8-án este 8 órakor: *Üzenet az élőknek*. (Tizenegyedzser.)

Vasárnap, március 9-én délután 3 órakor: *Házasság hozománnyal*. (A sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház előadása.)

MOZI:

„AUGUSZTUS 28” MOZGO: *Kálin a sas*. Magyar felirattal. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor. Kedden csütörtökön szombaton délelőtt 10 órakor matiné.

MAXIM GORKIJ MOZGO: *Köz-kívánatra: Hídeg sziv*. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné. A rendkívüli előadásokra érkező iskolásoknak 50 százalékos kedvezmény. Következő műsor: *A csimészó*.

MUNKÁS MOZGO: *Bátor emberek*. Magyarul beszélő színes film. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: *A levegő kocsi*. Új szovjet film. Előadások kezdete: 4. 6. 8 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné. Következő műsor: *As aranycsillag lovagja*. Magyarul beszélő színes szovjet film.

NEPMOZGO (Popular): *Zűzaváros éjszaka*. Új román film, magyar felirattal. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Jegyek elővételben.

HALADÁS MOZGO: *A levegő kocsi*. Új szovjet film. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: *As aranycsillag lovagja*. Magyarul beszélő színes szovjet film.

ÚJ IDŐK MOZGO: Március 3-9-ig: *Hivadó*. — *Téli vadász*. — *Cserebogár*. — *As első szárnyak*.

SZAMOSFALVA: Március 3-5-ig: *As elefánt és katelecske*. Március 6-9-ig: *A titkos ügynök*. Magyar felirattal.

A FALVAK NÉPE könyvnapjára kapható a VILAGOSSÁG kiadóhivatalában, Molotov-utca 16.

Ara: 5.— lej.

SZAPPAN — ZSIRADÉKÉRT!

Becserélünk szappanra minden zsiradék-hulladékot (lehet növényi olaj is). Kilogrammonként egy kilogramm szappant adunk azonnal. METALURGIA szövetkezet, Kolozsvár, Veréb-utca 5. Telefon: 24—42.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Továbbra is jórészt borult idő, nyugaton később szakadozottabb felhőzet. Többfelé kisebb fűtő havazás, havasodás. Keleten megélénkült, nyugaton mérsékelt észak szél. A hőmérséklet nyugaton nem változik, másutt újabb hűvös csökkenés napjal is fagypontra kerül marad. Kolozsváron kedden hajnalban —2 fok, délelőtt +1 fok volt, a légnyomás 757 mm, süllyed.

SZOLGÁLTATÓ GYÓGYSZERTÁRAK. Március 5-én, szerdán: 4-es számú gyógyszerár, Dózsa György-utca 36. szám. 6-os számú gyógyszerár, Malinovszki-tér 1 sz. 10-es számú gyógyszerár, Möriz Zsigmond-utca 1. szám. 13-as számú gyógyszerár, Eminescu-utca 1. szám.

A „GH DIMA” ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA szombaton,

este 8.30 órakor a Diákház nagytermében Mozart hangversenyt rendez. A műsor keretében fellépnek: Halmos György, Constantinescu Mihai, Pop Dumitru, Trenka Éva, Stancu Lucia, Breazu Mircea és a főiskola tanári karából összeállított öös. — Jegyek az ARTA-nál kaphatók.

* HALÁLOZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy Balázs Mihály férfinabó 85 éves korában elhunyt. Temetése 5-én, szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető lakópolnáiból. A gyászoló család.

APRÓHIRDETESEK

TUDOMÁNYOS és szépirodalmi könyvek eladó. Erzsébet-utca 58. délután 5—7 között — FŐKERTESZT zónásétermeléshez keres azonnali alkalmazásra Alba-Iuliára a „Sovromconstrucția 5” vállalat. Kérve nyek Kolozsvár, Zola Emil-utca 1 szám alá küldendők.

SPORT

A NŐK NEMZETKÖZI NAPJA TISZTELETÉRE SZAMOS SPORTVERSENYT RENDEZNEK KOLÓZSVÁRON

KOLÓZSVÁR. — Sportolónk nagy lelkesedéssel készülnek Március 8., a Nők Nemzetközi Napja tiszteletére rendezendő sportversenyekre. Csütörtökön, szombaton és vasárnap több, mint 10 sportágban rendeznek versenyeket. Csütörtökön este 7 órakor a Kossuth Lajos-utca 7. szám alatti Egészségügyi iskola tornatermében a Tudomány Babes-Bolyai és a Haladás női vívói mérkőznek meg egymás-

sal. Ugyancsak csütörtökön délután 5 órakor a Victoria termében Vörös Lobogó „Herbák János”-Victoria asztalitenisz mérkőzés, míg a Haladás nagytermében délután 5 órai kezdettel válogató-ielégű versenyt rendeznek az ifjúsági fiú és leány versenyzők részére.

A szombat-vasárnap sportmüsort ma állítja össze a városi Testnevelési és Sportbizottság.

A LEGJOBB SZOVJET SAKKOZÓK RÉSZVÉTELEL MEGKEZDŐDÖTT BUDAPESTEN A „MARÓCZY GÉZA” EMLÉKVERSENY

BUDAPEST. — A Vasas székházának nagytermében a legjobb szovjet nagymesterek részvételével megkezdődött a 30 napig tartó „Maróczy Géza” emlék-sakkverseny, amelyen 10 ország 18 versenyzője vesz részt. Az első versenynapon a szovjet Geller a 41-ik lépés után legyőzte a román Troianescu. A szovjet Keresz legyőzte a német Platz-ot, a svéd Stalberg a csehszlovák Kottnauer, míg a magyar Szily a magyar Gereben ellen győzött. A szovjet világbajnok Botvinnik—Sliva (lengyel), a Pilnik (Argentína)—Barcza (magyar) és a Golombek (angol)—O’Kelly (belga) mérkőzések függőben maradtak, amelyeknek játszmáit ma foly-

tatják. A Petroszian (szovjet)—Szmiszlov (szovjet) és a Szabó (magyar)—Benkó (magyar) mérkőzések ugyancsak ma kerülnek lejátzásra.

MOSZKVA BA UTAZOTT

a magyar ökölvívó válogatott is, a március 6-án kezdődő nagy nemzetközi tornára. A magyar csapat tagjai a következők: Kárpáti, Bednai, Erdei, Kisfalvi, Horváth I., Farkas, Budai, Dóri, Záhorszki, Papp, Plachy, Fazekas és Kapocsi.

Világosság

Szerkesztőség: Horca-utca 6. II. emelet.
Telefon: 15—25
Kiadóhivatal: Molotov-utca 16.
Telefon: 19—11.